

Gèrasa: Alejandro Amenábar i jo

Dij, 26/11/2009 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

Alejandro Amenábar és un director de cinema famós, que compta en la seva filmografia amb cinc llargmetratges: Tesis, Abre los ojos, The Others, Mar adentro, amb la qual el 2005 va obtenir un Oscar, i Ágora, actualment en cartellera.

✘ En diferents cites d'internet, basades possiblement en un article que Pablo J. Ginés va publicar a La Razón (29 de maig 2009) es repeteix textualment aquest fragment: «En un setmanari, Amenábar diu que va optar per l'ateisme en llegir a l'Evangelí l'escena en la qual Jesús, a **Gèrasa**, va expulsar uns dimonis a un gran ramat de porcs. "Era un desafiament a la meva raó i el meu esquema de valors: quina culpa tenien els porcs i l'amo?"». En llegir aquesta frase, m'ha resultat xocant que el relat de Gèrasa sigui per a Amenábar motiu per justificar-ne l'ateisme, quan per a mi es tracta d'un text que engrandeix la dimensió alliberadora de la paraula de Jesús, tant en el terreny psicològic com en l'espiritual. Quan el periodista Jordi Llisterra, director de Foc Nou i del nou portal www.catalunyareligio.cat em va preguntar quin títol posaria al meu bloc, que es publica en aquest portal, em van rondar diferents possibilitats. Em vaig decidir, finalment, per Gèrasa. En la presentació del bloc vaig escriure: «Intento desxifrar els codis de la vida i del misteri de Déu, recerca que comparteixo en aquest bloc. Els meus estudis en filosofia, teologia i psicologia m'ajuden a orientar el meu pelegrinatge vers la veritat, l'amor i la llibertat. Gèrasa (Mc 5,1-20) simbolitza un procés de transformació en clau universal, que considero un excel·lent punt de referència.» Per què el mateix text genera opinions tan contraposades? **Per què Amenábar opta per l'ateisme a partir de la lectura d'aquest fragment bíblic i jo, en canvi, hi trobo un missatge d'alliberament?** Dos motius.

Primer, Amenábar opta per la interpretació literal de la Bíblia, que ha ocasionat molts problemes al llarg de la història. Potser el més famós va ser fonamentar el geocentrisme en aquest text del llibre de Josuè: «Sol, detura't a Gabaon! I tu lluna, a la vall d'Aialon! I el sol es deturà i la lluna es va parar» (10,12b-13a). Es desprèn que era el Sol qui feia voltes al voltant de la Terra. Aquesta creença, fonamentada en el text bíblic, contradeia les evidències científiques de l'heliocentrisme. Amenábar s'aferra a les expressions literals i ignora els codis d'interpretació, als quals em cenyo en aquesta lectura per trobar-hi un altre significat.

✘ **Segon**, un dilema de fons que subjau en aquest fragment: la **prioritat** és la persona malalta, endimoniada, que s'autolesiona, incapaç de viure en societat, o la prioritat són els diners, una bona suma per a dos mil porcs, i la propietat d'una cort. **Jesús opta per la persona. Amenábar, com els pagans de la zona, tria el capital i el poder dels opressors.** Per això «li van pregar que abandonés el seu territori». Contemplen l'endimoniat, que havia estat posseït per la legió de dimonis, «assegut, vestit i amb el seny recobrat». I «es van espantar». La llibertat sempre fa por. Un endimoniat és sempre un esclau. En aquest dilema, jo intento ser fidel a la proposta de Jesús, sabent que tota opció sol tenir un preu a pagar. Els codis hermenèutics són més suggeridors que no pas aferrar-se a una quantitat bimil·lenària de porcs, que no crec gaire viable en aquella època. El tema de fons és la transformació de la persona i el seu alliberament.

La interpretació que Amenábar fa de l'episodi de Gèrasa es projecta, especialment, en les seves dues darreres pel·lícules, en què la ideologia predomina per damunt de l'humanisme. Quina diferència entre Mar adentro i Million Dollar Baby! Clint Eastwood exposa un problema humà, el suïcidi assistit. Amenábar el fa servir al servei d'un credo. No et deixa pensar. T'imposa la seva solució.

No sé quin és l'esquema de valors d'Amenábar. Alguna cosa, però, en puc endevinar a través dels seus llargmetratges. La proposta de Jesús, en canvi, em sembla alliberadora i convincent: **el dissabte està fet per a l'home i no l'home per al dissabte.**

Catalunya Cristiana, Núm. 1.575 - 26 novembre 2009